

PREVENCIA

TRAMPOLÍNY (NEBEZPEČNÁ ZÁBAVA)



S prichádzajúcim letným obdobím nám stúpa aj počet ošetrovaných pacientov v urgentnej chirurgickej ambulancii, ktorí sa zranili pri rôznych zábavných či športových činnostiach. Jednou z najčastejších príčin vzniku úrazu je používanie trampolíny. Skákanie na trampolíne, dnes komerčne ľahko dostupným zariadením, je veľmi populárna činnosť. Spája zábavu a pohybovú činnosť, pri ktorej si deti vedia vybiť svoju nadbytočnú energiu. Netreba však zabúdať na vysoké riziko úrazu, ktorý môže pri používaní tohto zariadenia veľmi ľahko vzniknúť. Pri skákaní na trampolíne hrozia takmer všetky druhy zranení: trauma hlavy, hrudníka, brucha a najmä zlomeniny končatín, ktoré si často vyžadujú chirurgickú intervenciu.



Dnes je dostupné veľké množstvo trampolín od rôznych výrobcov v rôznych cenách. Pri kúpe tohto zariadenia je nutné sa zamyslieť nad konštrukciou konkrétnej trampolíny. Základným prvkom bezpečnosti je ochranná sieť, ktorá bráni vypadnutiu osoby pri skákaní. Pri dlhšom používaní trampolíny a vplyvom vonkajšieho prostredia sa menia vlastnosti materiálu, z ktorého je ochranná sieť vyrobená. Môže byť náchylnejšia na roztrhanie, v tomto prípade ju teda môžeme považovať za nefunkčnú. Podobne je to aj s vchodom do skákacej časti, ktorý sa zatvára najčastejšie zipsom. Častým otváraním a zatváraním tohto vchodu môže dôjsť k poškodeniu zipsu alebo iného systému zatvárania vchodu, čím sa vytvorí okno, ktorým môže dieťa z trampolíny ľahko vypadnúť a následne sa zraniť. Ochrannú sieť držia podporné stĺpiky obalené penovým materiálom, ktorý taktiež mení svoje vlastnosti v závislosti od faktorov vonkajšieho prostredia. Za dôležitý faktor bezpečnosti považujeme aj vzdialenosť týchto stĺpikov od skákacej plochy. Čím bližšie sú stĺpiky k ochrannéj sieti, tým vyššie je riziko, že práve ony budú nárazovou plochou a dôvodom

vzniku úrazu. Ďalším faktorom bezpečnosti je uloženie napínaných strún skákacieho plátna. Videl som trampolíny, ktoré mali pružiny umiestnené vo vnútri ochrannej siete. V tomto prípade to predstavuje veľké riziko, a to aj napriek tomu, že sú kryté penovým ochranným materiálom. Deťom častokrát zapadne noha do priestoru medzi jednotlivými pružinami a môže takto vzniknúť komplikovaná zlomenina kostí dolnej končatiny. Dôležitým faktorom bezpečnosti sú aj pravidlá používania. Trampolína je vyrobená pre jednu osobu, takže čím viac osôb je súčasne na skákacej ploche, tým sa exponenciálne výrazne zvyšuje riziko úrazu. Toto pravidlo je podľa môjho názoru asi najviac porušované, a to hlavne na spoločenských podujatiach, kde deťom umožňujú za poplatok skákať na trampolíne. Rodičia by mali vždy dobre zvážiť, či dajú svoje dieťa na trampolínu, kde skáče ďalších 5 detí. Treba si uvedomiť, že táto zábava predstavuje aj pri dodržaní všetkých bezpečnost-

ných opatrení stále vysoké riziko vzniku úrazu. Mieru tejto rizikovosti by som znázornil jedným zážitkom pri ošetrovaní pacienta v našej chirurgickej urgentnej ambulancii. Mal som pacienta s diagnostikovanou zlomeninou hornej končatiny vzniknutou pri páde z trampolíny a rodičom som vysvetľoval, aké nebezpečné sú trampolíny. Rodičia mi odpovedali, že o tomto riziku dobre vedia, keďže ich dieťa si asi pred rokom tým istým spôsobom zlomilo ošty ruky. Na môj prekvapený výraz tváre mi rodičia hneď povedali, že po úraze v minulom roku trampolínu predali, avšak tentoraz ich syn išiel skákať na trampolínu k susedovi. Na tejto názornej ukážke vidieť naozaj vysokú rizikovosť trampolín. Dobre poznám presvedčacie metódy našich detí, ktoré sú mnohokrát veľmi účinné, napriek tomu musíme používanie trampolíny vždy dobre zvážiť.

Autor: MUDr. Mgr. Pavol Šinka

